

Aftale om budget 2024 og 2025 for Roskilde Kommune

Der er den 29. august indgået budgetforlig for 2024 og 2025 mellem partierne Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti.

Et ansvarligt budget

Der er i byrådet aftalt en række principper for økonomien i Roskilde Kommune og der er derfor også enighed om udgangspunktet for denne aftale, nemlig at der skal være økonomiske balance og fastholdelse af likviditeten på 275-300 mio.kr.

Derfor er det i de kommende års budgetter nødvendigt at vedtage et budget i balance.

Forligspartierne er enige om en budgetaftale for 2 år. Den 2-årige aftale er et godt grundlag for at føre en ansvarlig, stabil økonomisk politik i de kommende år.

Et vigtigt udgangspunkt er, at Roskilde bliver ved med at være en kommune i vækst med flere borgere og arbejdspladser. Selv om det i de kommende år kommer til at gå lidt langsommere med investeringerne, end vi kunne ønske os, skal der løbende investeres i infrastruktur, daginstitutioner, skoler og kultur- og idrætsinstitutioner. Der skal være gode rammer for kommunens borgere og det har højeste prioritet at sikre, at der er gode og trygge pasningsmuligheder til vores børn i alle dele af kommunen.

Fremtiden byder på udfordringer, også for Roskilde Kommune. Dem ønsker vi at imødegå rettidigt, så vi kan skabe de bedst mulige løsninger sammen med medarbejdere, borgerne og frivillige samt private og offentlige aktører.

Vi får flere børn og ældre i Roskilde Kommune, som har brug for mere pleje og omsorg. Samtidig oplever mange mennesker ensomhed eller dårlig trivsel. Flere børn og voksne har handicap eller psykiske udfordringer, der kræver specialløsninger.

Samtidig må vi forvente år med stigende mangel på arbejdskraft og kommunen skal prioritere de mange ønsker fra borgere og lokalsamfund inden for en ansvarlig økonomisk ramme.

Derfor er der enighed om, at det i de kommende år er nødvendigt at omstille den måde, vi driver vores kommune på.

Budgetbalancen

Inden den egentlige omstilling begynder fra 2025 er der enighed om, at der skal opnås balance og at alle midler i dette budgetforlig prioriteres på udvalgsområder. Det betyder, at den pulje, der sidste år blev afsat som en sikkerhed ved udgiftsstigninger på risikoområder ikke videreføres.

Parterne er enige om, at det er nødvendigt at gennemføre nogle omprioriteringer af budgettet allerede fra 2024 på driftsøkonomien primært ved konkrete initiativer.

Folkeskolen

Byrådet er sammen om folkeskolen. Folkeskolen er en af vores vigtigste kulturbærende institutioner. Det er vigtigt, at hele byrådet har kendskab til udfordringer og løsninger for vores fælles folkeskole, og er med til at tegne en vision og tage ejerskab for vores folkeskoler i Roskilde Kommune.

I juni 2023 besluttede Skole- og Børneudvalget at nedsætte et samtale- og udviklingsprogram, som har titlen "Sammen om Folkeskolen". I programmet vil alle folkeskolens parter blive involveret, herunder repræsentanter for lærere, pædagogiske medarbejdere, skoleledere, elever, skolebestyrelser og hele Skole- og Børneudvalget. Som en del af samtale- og udviklingsprogrammet skal hele Byrådet involveres i en række temadage, både i opstarten og løbende gennem programmet. Vi vil en folkeskole i Roskilde Kommune, der vægter trivsel og læring højt.

Som led i arbejdet med et sundere liv for børn og unge igangsættes et projektforsøg med skolefrugt lig den mælkeordning, vi kender i dag. Da frugtordningen er mere kompleks, sætter forvaltningen sig i spidsen for en frivillig projektordning hvor skolebestyrelserne selv kan vælge om de ønsker at deltage.

Budgetforligspartierne er enige om, at der skal ske en styrkelse af almenområdet i skolerne. Skolerne skal sikres, så der er økonomi til at styrke almenområdet allerede i 2024. Skole- og Børneudvalget har igangsat en omlægning af almen- og specialområdet med henblik på at bringe kvalitet og udgift i balance. Indtil denne omlægning er fuldt gennemført, skal der som en et-årig omprioritering i 2024 tilføres almenområdet op til 14,1 mio. kr. Skole- og Børneudvalget skal på mødet i september 2023 behandle en sag om finansiering inden for udvalgets ramme.

Tidlig indsats

I forbindelse med den forebyggende indsats med tidlig opsporing af børn og unge etableres der et tværfagligt samarbejde om børn og unge. Målet er på et tidligt tidspunkt at opspore behov for særlige indsatser, der har betydning for, at børn og unge i udsatte positioner kommer i trivsel og på almindelig vis kan indgå i dagtilbud, skoler og fritidstilbud. Det tværfaglige samarbejde skal etableres omkring sundhedsplejen, PPR, dagtilbud, skoler og foreninger.

Budgetforlig for 2024 og 2025 – Roskilde Kommune – 29. august 2023

Prioritering af indsats for børn og unge i mistrivsel

Budgetforligsparterne er enige om, at samarbejdet med Region Sjælland om STIME-programmer fortsat skal prioriteres. Dette samarbejde mellem kommunen og den regionale børne- og ungdomspsykiatri skal hjælpe børn og unge i psykisk mistrivsel, inden deres problemer vokser sig større. Det skal ske gennem en sammenhængende indsats, der er tæt på familiernes hverdag.

Samlet indsats

Parterne er enige om at uddannelsesområderne forberedende grunduddannelse (FGU) og særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) og økonomien hertil samles under ét udvalg. Overgangen fra barn/ung til voksen (15-23 år) skal nytænkes, så der sikres en højere kvalitet og sammenhæng i de indsatser der tilbydes og at borgerne oplever en glidende overgang.

Sundhed og ældre

De seneste år har vi erfaret, at de ældre ikke bliver sundere i samme omfang som tidligere forventet og parterne er derfor enige om at undlade en fortsat automatisk reduktion af budgettet ud fra denne forventning (sund aldring).

Kollektiv trafik

Busområdet er desværre presset af bl.a. høje energipriser, og i udgangspunktet har Roskilde Kommune en ubalance i busbudgettet på knap 5 mio. kr. Alene for at overholde budgettet, som er udmeldt fra Movia, er det nødvendigt at nedlægge udvalgte buslinjer og at indføre en starttakst på 68 kr. for en flextur fra 1. januar 2024. Budgetforligsparterne har lagt vægt på at opretholde busbetjeningen mellem Jyllinge og Veksø St.

Den kollektive trafik er vigtig i såvel et velfærds-, som klima- og trængselsperspektiv. Budgetforligspartierne har derfor besluttet at nedsætte et Kollektiv Trafik-udvalg som et §17 stk. 4 udvalg i første omgang ét år med mulighed for forlængelse i yderligere ét år. Udvalget arbejder parallelt med og i forlængelse af klimarådets og klimaborgertingets drøftelser og indsatser.

Klima og miljø

Kommunen opsætter et mål om opsætning af 150MW vedvarende energi i kommunen inden 2030. Det gennemføres hurtigst muligt.

Budgetforligsparterne ønsker, at der rejses skov i området Øde Hastrup (mellem Vindinge og Vor Frue), så snart grusgravningen er afsluttet. Dialogen med de relevante parter igangsættes.

Budgetforligsparterne har aftalt, at fremme biodiversitet i vores grønne områder, arealer og vejanlæg. Derfor afsættes midler til videreuddannelse af vores ansatte i Veje og Grønne områder.

Budgetforlig for 2024 og 2025 – Roskilde Kommune – 29. august 2023

Budgetforligspartierne har afsat midler til at afklare, gennemføre og evaluere et sommerforsøg med fossilfri kørsel i udvalgte dele af Roskilde bymidte. Forsøget skal tilrettelægges i dialog med bymidtens parter. Forsøget skal danne baggrund for videre drøftelser om forbedret bæredygtig mobilitet og modvirke trængsel.

Kultur- og Idræt

Budgetforligspartierne fortsætter kortlægningen med lokale mødesteder. Arbejdet skal munde ud i en handlingsplan.

Budgetpartierne er enige i at fortsætte APE tilskuddet til aftenskolerne.

Fremme adfærd og formidling af klimaindsats

Gennem ejendomsstrategien og på de enkelte kultur- og idrætsfaciliteter arbejdes der i dag på at reducere klimaaftrykket. Det er vigtigt, at kommunen går foran i en klimaindsats. Der skal arbejdes på i højere grad at synliggøre klimaindsatsen i kultur- og idrætsfaciliteterne, som kan inspirere de foreninger, aftenskoler og borgere, som bruger faciliteterne.

Roskilde Kommunes anlæg

Grundet de senere års kriser som Covid 19, Ukrainekrigen og efterfølgende energikrise samt inflation og stigende byggepriser har vi ikke fået renoveret vore bygninger i tilstrækkelig omfang. Der er behov for en helt ny plan, hvor vi for alvor får bragt vores bygningsstandard op på et ordentligt niveau. Det er vigtigt for klimaet, vores borgere og brugere – men også vigtigt for vores medarbejdere og deres arbejdsmiljø.

I takt med at kommunen bliver større er pasningskapaciteten for børnene et vigtigt fokuspunkt og parterne er enige om, at det i de kommende år er vigtigt at gå undersøgende ind på større samarbejde med private aktører.

Forvaltningen undersøger muligheder for alternativer til traditionelt byggeri af daginstitution i Viby, herunder opførelse som privat byggeri eller OPP-samarbejde, dvs. finansieringsformer som ikke på samme måde belaster anlægsrammen.

Velfærd skaber vi sammen

Roskilde Kommune skal også i fremtiden være et alle tiders sted at bo og arbejde, både for alle dem som trives i hverdagen og for dem som har brug for særlig omsorg i livet.

Med dette budget tager vi de første skridt mod visionen 'Velfærd skaber vi sammen', der skitserer ambitionerne for, hvordan vi i fremtidens Roskilde Kommune kan sikre velfærd. Vi ønsker en udvikling, hvor vi sætter fællesskabets hjælpsomhed og engagement i spil. Vi vil styrke evnen til at give borgere den rigtige og nødvendige hjælp til tiden – blandt andet i form af tidlig indsats og forebyggelse. Og vi vil frisætte vores

Budgetforlig for 2024 og 2025 – Roskilde Kommune – 29. august 2023

institutioner og arbejdspladser og trække på den dybe faglighed, som vore medarbejdere og ledere besidder.

Investering i forandring

Budgetforligsparterne er enige om at arbejde med omstillingen af vores kernevelfærd. I forbindelse med indgåelse af denne aftale er det derfor aftalt, at alle udvalg forpligter sig til, at komme med forslag til omstilling i 2025 svarende til i alt 150 mio.kr. Beløbene fordeles ud fra udvalgenes andel af servicerammen og forbliver indenfor de enkelte udvalg

Drøftelserne i udvalgene skal tage udgangspunkt i de pejlemærker, der er aftalt for retningen for omstillingen (og som er beskrevet nedenfor). Udvalgene er forpligtet til at vende tilbage om eventuel ændret retning i forhold til pejlemærkerne, hvis udvalget finder, at det vil være hensigtsmæssigt på baggrund af ny viden.

Det er aftalt, at processen falder i følgende hovedfaser:

1. Udvikling af nye modeller/løsninger for kernevelfærd i fagudvalg

Udvalgene arbejder med pejlemærkerne for omstillingen af kernevelfærden frem til byrådets forårsseminar i maj 2024. Udvalgene har stor metodefrihed i forhold til at involvere eksterne interessenter i udviklingen af de nye løsninger, men det er centralt, at forslagene til innovation understøtter den overordnede vision: "Velfærd skaber vi sammen". Det betyder konkret, at man i direkte forlængelse af vedtagelsen af budgettet skal lægge en plan i det enkelt udvalg for dette udviklingsarbejde, herunder en konkret plan for at etablere et økonomisk råderum (samlet 150 mio.kr.). Hvert kvartal forelægges fremdriften i planen for budgetforligspartierne. Drøftelserne på udvalgsniveau foretages også både på juni og augustmøderne i 2024, som en integreret del af udvalgenes budgetdrøftelser og skal ses i sammenhæng med pkt. 2 og 3.

2. Indledende tværgående drøftelse af nye modeller/løsninger i byrådet

På forårsseminaret i maj 2024 præsenterer hvert udvalg sine løsninger for byrådet. Der foretages en tværgående drøftelse i byråd for at sikre, at vi er på sporet i forhold til den overordnede vision. Derudover præsenterer de to 17.4 udvalg inden for unge og sundhed status for deres arbejde. Byrådet har mulighed for at foretage tværgående drøftelser, stille supplerende spørgsmål, igangsætte mindre supplerende undersøgelser etc.

3. Afsluttende tværgående drøftelse af nye modeller/løsninger i byrådet

På et byrådsseminar i juni 2024 drøftes de konkrete løsninger, både 17.4 udvalg og "omstillingsforslagene", således at de kan indgå som en del af grundlaget for vedtagelsen af budget 2025.

Denne proces gør det muligt at involvere vore medarbejdere og medorganisation på en god og ordentlig måde i rette tid, og give tid til omstillingen, fordi organisationen allerede

Budgetforlig for 2024 og 2025 – Roskilde Kommune – 29. august 2023

i løbet af 1. halvår 2024 har en klar idé om hvilke nye løsninger/modeller, udvalgene vil foreslå.

Pejlemærker for omstillingen

For at indfri visionen om 'Velfærd skaber vi sammen', skal udvalgene i deres arbejde have fokus på den nødvendige kompetenceudvikling, så medarbejdere og ledere kan drive omstillingen. Fokus skal være på mere selvbestemmelse og handlefrihed, således at flere beslutninger træffes tættere på den daglige praksis. Det forebyggende arbejde skal styrkes, både når det gælder sårbare unge, udsatte familier, sundhed og de ældste borgere, med enklere adgang til kommunen og kortere, evidensbaserede forløb. Samarbejde, partnerskaber og tilskud med/til civilsamfundet skal styrkes med afsæt i visionen, ligesom der skal tænkes nye løsninger i forhold til mobilitet og biodiversitet i alliance med kræfter i kommunens lokalsamfund.

Budgetforligets parter

Budgetforliget er for første gang indgået for to år – 2024 og 2025 - for at sikre stabilitet og ro til at arbejde med omstillingen af velfærden.

Forliget er på nuværende tidspunkt baseret på det statsgaranterede skattegrundlag for budgettet for 2024. Forud for 2. behandlingen af budgettet vil der foreligge en ny økonomisk redegørelse fra regeringen ligesom der vil være ny skattestatistik. På den baggrund vil der ved 2. behandlingen af budgettet blive truffet endelig beslutning om, hvorvidt Roskilde Kommune skal basere sig på selvbudgetteret- eller statsgaranteret skattegrundlag.

Overholdelse af de centralt fastsatte rammer for serviceudgifter og anlægsudgifter som helhed kan gøre, at der kan opstå behov for en fornyet drøftelse af budgettets indhold inden 2. behandlingen af hensyn til udviklingen i kommunernes samlede økonomi.

Partierne er enige om, at frem til budgetvedtagelsen ved 2. behandlingen og hele budgetåret 2024 og 2025 gælder, at enhver ændring i forhold til det aftalte budgetforlig kræver enighed partierne imellem. Det betyder, at budgetændringer kun kan foreslås i byrådssammenhæng og gennemføres, såfremt der på forhånd er konstateret enighed i budgetforligsgruppen.

Nye partier eller enkeltpersoner i Byrådet kan kun optages som forligspart i 2024 og 2025, såfremt dette tiltrædes af alle forligsparterne, og hvis eventuelle budgetpartier enten kan tiltræde budgetforslaget i sin nuværende form, eller hvis alle forligspartierne kan tiltræde ændringsforslag fra eventuelle nye budgetpartier.

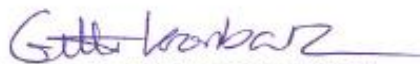
Budgetforlig for 2024 og 2025 – Roskilde Kommune – 29. august 2023

Der er enighed om, at parterne som minimum mødes kvartalsvist i budgetforligskredsen, typisk inden forelæggelse af budgetopfølgninger i Økonomiudvalget.

For Socialdemokratiet

Tomas Breddam

Gitte Kronbak Nielsen

For Venstre

Jette Tjørnelund

For Det Konservative Folkeparti

Lars Lindskov

For Socialistisk Folkeparti

Tina Boel

For Radikale Venstre

Jeppe Trolle

For Liberal Alliance

Lars-Christian Brask

For Dansk Folkeparti

Merete Dea Larsen